

поширення недостовірної, неповної або упередженої інформації.

Таким чином, інформаційна безпека відіграє провідну роль у забезпеченні життєво важливих інтересів будь-якої країни. Метою її забезпечення є створення розгалуженого та захищеного інформаційного простору, захист національних інтересів держави в умовах формування світових інформаційних мереж, захист економічного потенціалу країни від незаконного використання інформаційних ресурсів, реалізація прав громадян, установ та держави на отримання, поширення та використання інформації.

1. Про створення у структурі ДСБЕЗ підрозділів по боротьбі з правопорушенням у сфері інтелектуальної власності та високих технологій : Наказ МВС України від 31.05.2001 № 429.

2. Про інформацію : Закон України від 2 жовтня 1992 р. № 2657-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 48. – Ст. 650 (зміни до Закону див. у Законі № 5029-VI (5029-17) від 03.07.2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>).

3. Стратегія національної безпеки України “Україна у світі, що змінюється” : Указ Президента України № 389/2012 від 8 червня 2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/389/2012>.

4. Воєнна доктрина України : Указ Президента України № 390/2012 від 8 червня 2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/648/2004>.

5. Манойло А.В. Проблемы и перспективы исследования информационно-психологических технологий разрешения международных конфликтов // Право и политика. – 2008. – № 3. – С. 592-598 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://yurpsy.fatal.ru/files/stat/manoylo/07.htm>.

Куканов В.Я.

слухач магістратури Дніпропетровського ДУВС

наук. кер. – к.т.н., доц. **Мирошниченко В.О**

доц. каф. інформатики та інформаційних технологій

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА СУСПІЛЬСТВА

Інформація є найціннішим глобальним ресурсом, адже економічний потенціал суспільства визначають переважно за обсягом його інформаційних ресурсів та рівнем розвитку інформаційної інфраструктури. Відтак, сучасне інформаційне суспільство перебуває під постійною загрозою отримання недостовірної, а подеколи – шкідливої інформації, її несвоєчасного надходження, промислового шпигунства, комп'ютерної злочинності тощо [4]. Необхідно побудувати відкрите для всіх інформаційне суспільство, сприяти використанню інформації і знань для досягнення погоджених на міжнародному рівні цілей розвитку, зокрема тих, що містяться в Декларації тисячоліття ООН.

Інформаційна сфера – безперечний лідер за кількістю законів, які її регулюють. Одним із головних нормативних актів у цій сфері є Закон «Про інформацію». Він закріплює право громадян України на інформацію, визначає правові основи інформаційної діяльності. Ґрунтуючись на Декларації про державний суверенітет України (ч. 55, ст. 12) та акті проголошення незалежності, закон стверджує інформаційний суверенітет України і визначає правові форми міжнародного співробітництва в галузі інформації [1, с. 1].

Закони України «Про телебачення і радіомовлення» та «Про інформацію» регулюють відносини, що виникають у сфері телевізійного та радіомовлення на території України, визначають правові, економічні, соціальні, організаційні умови їхнього функціонування, спрямовані на реалізацію свободи слова, прав громадян на отримання повної, достовірної та оперативної інформації, на відкрите й вільне обговорення суспільних питань [2]. Важливим для інформаційного простору є Закон «Про телекомунікації», який визначає повноваження держави щодо управління та регулювання діяльності в цій сфері, а також права, обов'язки і відповідальність фізичних і юридичних осіб, які надають або споживають телекомунікаційні послуги [3].

Свідченням небезпечного характеру цих технологій стало фактичне захоплення Росією інформаційного простору Криму, Сходу та Півдня України, що створило передумови для російської окупації АРК та організації збройного конфлікту в Донецькій і Луганській областях. Нині цілеспрямована діяльність Росії дає змогу провокувати напруженість і в інших регіонах, підтримувати антиукраїнські настрої серед власного населення, дискредитувати Україну та виправдовувати свою політику в державах – членах ЄС. Елементом реагування на цю проблему є створення загальнодержавної системи інформаційної (зокрема кібернетичної) безпеки України наступальної спрямованості з питань як захисту суверенітету, так і просування українських національних інтересів.

Це передбачає: розробку й удосконалення нормативно-правової бази у сфері інформаційної безпеки, яка нині є фрагментарною та неповною мірою відповідає нагальним потребам; створення (визначення) керівного та координаційного органу системи інформаційної безпеки України в структурі державних органів виконавчої влади; визначення (уточнення) переліку суб'єктів, які відповідають за стан інформаційної безпеки; проведення досліджень та визначення потреб у технічному, фінансовому й кадровому забезпеченні функціонування системи; активізацію заходів у Міністерстві оборони та Генеральному штабі Збройних Сил України зі створення власної системи інформаційної безпеки як складової національної системи інформбезпеки.

До речі, в США, котрі пишаються експортом демократії ледь не на всю планету, саме Інтернет контролюється досить жорстко. Будь-хто, шукаючи в мережі інформацію негуманного характеру, ризикує потрапити під приціл спецслужб. Так виявляють педофілів, терористів, неофашистів й інших осіб із нестійкою психікою, що становлять потенційну небезпеку для суспільства.

Але, як наочно демонструє хоча б другий сезон американського політичного серіалу «Картковий будинок», «інтернет-хитруни» навчилися оминати заборони, створюючи конспіративні сервіси для пошуку заборонених сайтів. І фактично будь-хто може обійти обмеження в отриманні інформації.

Тим часом національна політика розвитку інформаційного суспільства в Україні ґрунтується на засадах: пріоритетності науково-технічного та інноваційного розвитку держави; формування необхідних для цього законодавчих і сприятливих економічних умов; всебічного розвитку загальнодоступної інформаційної інфраструктури, інформаційних ресурсів та забезпечення повсюдного доступу до телекомунікаційних послуг та ІКТ; сприяння збільшенню різноманітності та кількості електронних послуг, забезпеченню створення загальнодоступних електронних інформаційних ресурсів; поліпшення кадрового потенціалу; посилення мотивації щодо використання ІКТ; широкого впровадження ІКТ в науку, освіту, культуру, охорону здоров'я, охорону навколишнього середовища; забезпечення інформаційної безпеки.

Отже, можна дійти висновку, що інформаційні технології дуже глибоко ввійшли в сучасне життя, вони скрізь – починаючи з банального комп'ютера вдома та закінчуючи банками, системами зв'язку, адміністраціями тощо. На нашу думку, задля досягнення інформаційної безпеки потрібними є кваліфіковані кадри, які зможуть за цим стежити та вживати заходів, також потрібен більш жорсткий контроль та розвиток системи безпеки, нових технологій, оскільки все розвивається і для того, щоб протидіяти новим атакам та загрозам, потрібним є і нове обладнання.

1. Про інформацію : Закон України від 1 грудня 2002 року / Верховна Рада України. – Офіц. вид. – К. : Парлам. вид-во, 2002. – 24 с.

2. Про телебачення і радіомовлення : Закон України від 12 вересня 2008 року / Верховна Рада України. – Офіц. вид. – К. : Парлам. вид-во, 2008. – 54 с.

3. Про телекомунікації : Закон України від 19 січня 2007 року / Верховна Рада України. – К. : Парлам. вид-во, 2007. – 64 с.

4. Про захист суспільної моралі : Закон України від 20 листопада 2003 р. / Верховна Рада України. – Офіц. вид. – К. : Парлам. вид-во, 2003.

5. Інформаційна безпека суспільства // Віче. – 2015. – № 8. – С. 29-31 [Електр. ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/viche_2015_8_7.